

समितिको बैठकका निर्णयहरु

(मिति २०७७ साउन १ देखि २०७८ असार मसान्तसम्म)

क्र.स.	मिति	निर्णय
१.	२०७७/०४/०१	समितिको आजको बैठकमा समितिको कार्यक्षेत्र अन्तर्गत परराष्ट्र र राष्ट्रिय सुरक्षा सम्बन्धमा त्रिभुवन विश्वविद्यालय का अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा कुटनीति विभागका प्रमुख डा.खड्क के.सी वाट कार्यपत्र प्रस्तुतीकरण भयो ।
२.	२०७७/०४/१४	<p>समितिको आजको बैठकमा माननीय अर्थमन्त्रीज्यू, राष्ट्रिय योजना आयोगका माननीय उपाध्यक्षज्यू, ऊर्जा,जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालय, खानेपानी मन्त्रालय, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, भौतिक पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालय र संस्कृति,पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालयका सचिवज्यूहरूसंग राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरुको हालसम्मको काम कारवाहीको अवस्था र आयोजना सञ्चालनको क्रममा देखा परेका समस्याका सम्बन्धमा छलफलभए पश्चात् देहाय बमोजिम निर्णय भयो :-</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ राष्ट्रिय गौरवका आयोजना निर्माणको क्रममा गुणस्तरीयतामा ध्यान नदिई गम्भीर त्रुटी गर्ने र उक्त त्रुटी स्वीकृत गर्ने जिम्मेवार पदाधिकारीको कारणबाट जनधनको क्षती पुऱ्याउने अवस्था मेलम्ची खानेपानी आयोजनामा देखिएकोले त्यस्तो गम्भीर क्षती पुऱ्याउने गरी डिजाईजन परिवर्तन गर्ने पदाधिकारीलाई कानूनी कारवाही गर्न र अब यस्ता गल्ती नदोहऱ्याउने तर्फ समयमै सचेत गराउने । ➤ राष्ट्रिय गौरवका आयोजना कार्यान्वयनको सन्दर्भमा अन्तर मन्त्रालय समन्वयको अभावबाट काममा ढिलाई गर्ने अवस्था अझै पनि विद्यमान देखिएकोले मन्त्रालयहरुबीच समयमै समन्वय गरी समस्या समाधान गर्ने र नीतिगत निर्णय आवश्यक भए सम्बन्धित निकायमा समयमै पेश गर्ने । ➤ आयोजना सम्पन्न गर्न कहाँ कहाँ के कस्ता चुनौतीहरु छन् तिनको विस्तृत अध्ययन गरि पूर्व सजगता अपनाउने । ➤ आयोजना निर्माणको क्रममा अधिग्रहण भएका घर,जग्गा,गोठ,पर्खाल आदि संरचनाको मुअब्जा दिदा परम्परा देखि स्थानीय स्तरमै बस्दै आएका जग्गाधनि र मुअब्जा वाट नाफा कमाउने उदेश्यले पछि खरिद विक्रि भई दोस्रो,तेस्रो हुदैं नामसारी भएका जग्गाधनिलाई लाभकरमा सामाजीक न्यायको आधारमा फरक फरक लाभकर नीति तय गर्नुपर्ने ।
३.	२०७७/०४/२३	<p>१. समितिको आजको बैठकमा यस समितिका सदस्य मा० खिम लाल भट्टराई प्रस्तावक तथा मा० अनिता देवकोटा समर्थक रहि मा० दिल कुमारी रावल थापा (पार्वती) लाई यस समितिको सभापति पदमा निर्वाचित गरियोस् भन्ने एकमात्र मनोनयन प्रस्तावको सम्बन्धमा छलफल भई राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५ को नियम (१५०) को उपनियम (४) बमोजिम मा० दिल कुमारी रावल थापा (पार्वती) लाई राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको सभापति पदमा निर्विरोध निर्वाचित गरियो ।</p> <p>२. समितिका नवनिर्वाचित समापति मा० दिल कुमारी रावल थापा (पार्वती) लाई सफल कार्यकालको शुभकामना सहित समितिको तर्फबाट हार्दिक बधाई ज्ञापन गरियो ।</p>
४.	२०७७/०४/२६	<p>१.समितिका नवनिर्वाचित समापति मा० दिल कुमारी रावल थापा (पार्वती) लाई समितिमा उपस्थित माननीय सदस्यहरुले सफल कार्यकालको शुभकामना सहित हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्नुभयो ।</p> <p>२. समितिको आजको बैठकमा समितिको कार्यक्षेत्र बमोजिम हालसम्म भए गरेका काम कारवाहीको समिक्षा भई आगामी कार्यक्रम सम्बन्धमा समिति सचिवालयले आन्तरिक तयारी गरि पेश गर्ने ।</p>
५.	२०७७/०६/०४	समितिको आजको बैठकमा नेपालमा पछिल्लो समयमा Covid-19 को संक्रमण सम्बन्धमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सचिवसंग छलफल भयो ।

<p>६.</p>	<p>२०७७/०६/०८</p>	<p>समितिको मिति २०७७/०६/०८ गते बसेको बैठकमा Covid-19 को संक्रमण सम्बन्धमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सचिवज्यूसंग भएको छलफल पश्चात् देहाय बमोजिम निर्देशन दिने निर्णय गरियो ।</p> <ol style="list-style-type: none"> १. नेपाल सरकारले विभिन्न कठिनाईको बावजुदपनि Covid-19 को संक्रमणलाई नियन्त्रण गर्न र विरामीहरुको व्यवस्थापन गर्न खेलेको महत्वपूर्ण भूमिका र फ्रन्ट लाइनमा कार्यरत डाक्टर, नर्स, स्वास्थ्यकर्मीहरु, सुरक्षाकर्मी, एम्बुलेन्स एवं शववाहन चालकहरु प्रति हार्दिक धन्यावद ज्ञापन गर्दै, समिति कोभिड-१९ संक्रमितहरुको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्ने । २. डाक्टर, स्वास्थ्यकर्मी र कानूनविद्हरुसँग परामर्श गर्दा जनस्वास्थ्यसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने विद्यमान कानूनका कारणले, औषधिहरु प्रयोग गर्न, खोप आयात गर्न तथा नयाँ प्रविधिलाई प्रयोगमा ल्याउन कठिनाई भएको भन्ने बुझिएकोले यी कानूनलाई आवश्यकता अनुसार अधावधिक गर्नका लागि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय लाई निर्देशन दिने । ३. Covid-19 वा अन्य कारणले कुनै अस्पतालको आकस्मिक कक्षमा पुगेका इमर्जेन्सी अवस्थाका विरामीहरुले उपचार पाउन नसकि केही विरामीको मृत्यु भएको भन्ने जनगुनासो पनि सुनिन आएको सन्दर्भ यस्ता इमर्जेन्सी परेका विरामीको जीवन रक्षा गर्नु अस्पतालहरुको कर्तव्य रहेकोले, इमर्जेन्सी अवस्थाका विरामीलाई अन्य अस्पतालमा पठाउनु पर्ने भएमा सोहि पहिलो अस्पताल बाटै सम्बन्धित अर्को अस्पतालमा पठाउने व्यवस्था मिलाई विरामीको जीवन रक्षामा विशेष ध्यान दिने र आवश्यक पर्दा निजी, गैरसरकारी तथा सामाजिक संघ संस्थाको समेत सहयोग लिन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय लाई निर्देशन दिने । ४. Covid-19 को संक्रमण नियन्त्रण गर्न तथा सो सम्बन्धमा मानोवैज्ञानीक परामर्श समेत दिन तीन तहका सरकारी संयन्त्रको प्रभावकारी संचालन सहित, निजी क्षेत्र, राजनैतिक दल तथा सामाजिक संघ, संस्था सहितको आम जनताको बिच सचेतना अभियान संचालनको व्यवस्था मिलाउन सुझाव दिने । ५. Covid-19 को संक्रमण निरन्तर बढी रहेको सन्दर्भमा हाल अवलम्बन गरिएको Phone call based contact tracing लाई उपयुक्त Contact tracing application तयार गरि प्रविधिमैत्री- Apps मार्फत contact tracing गरी Hotspot पहिचान गर्ने व्यवस्था मिलाउन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय लाई निर्देशन दिने । ६. Home Isolation मा बसेका लक्षण नदेखिएको संक्रमित विरामीहरुको रेखदेख, आवश्यक औषधी उपचार र अनुगमनको लागि स्थानिय तहसँग समन्वय गरी डाक्टर वा स्वास्थ्य स्वयम सेवक खटाउने व्यवस्था मिलाउन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय लाई निर्देशन दिने । ७. नेपालीहरुको ठूला चाडपर्वहरु नजिकिदै आइरहेको अवस्थामा मानिसहरुको देश भित्र र बाहिरबाट समेत व्यापक आवत जावत हुने भएकोले अनिवार्य रुपमा स्वस्थ्य मापदण्ड तयार पारी स्थानिय तह सम्म व्यापक रुपमा चेतना फैलाउन आवश्यक देखिन्छ । स्वास्थ्य मन्त्रालयले
-----------	-------------------	--

		<p>चाडपर्व लक्षित विशेष स्वास्थ्य स्वयंसेवक परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाउन सुझाव दिने ।</p> <p>८. Covid- 19 का कारणले Non- Covid विरामीहरूलाई परेको असुविधा, शल्य चिकित्साका पालो कुरेर बसेका विरामीहरू साथै दीर्घ रोगीहरूले यथा समयमा उपचार पाउन नसकेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै यस्ता विरामीहरूको उपचारका लागि वैकल्पिक व्यवस्था वा यथाशक्ति उपयुक्त व्यवस्थापन गरी नागरिकको स्वास्थ्य सम्बन्धी हक कार्यान्वयन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय लाई निर्देशन दिने ।</p>
७.	२०७७/०६/१३	<p>राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको मिति २०७७/०६/१३ गतेको बैठकमा नेपालको संविधानको भाग २७ अन्तर्गत रहेका अन्य आयोगहरू मध्ये मधेशी आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग र राष्ट्रिय महिला आयोगका पदाधिकारी तथा सचिवज्यूहरूसँग आयोगहरूको कामकारवाहीको अवस्थाबारे छलफल भयो ।</p>
८.	२०७७/०६/१४	<p>राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको मिति २०७७/०६/१३ र १४ गतेको बैठकमा नेपालको संविधानको भाग २७ अन्तर्गत रहेका अन्य आयोगहरूका विषयमा तत् आयोगका पदाधिकारी तथा सचिवज्यूहरूसँग आयोगहरूको कामकारवाहीको अवस्थाबारे छलफल भयो । उक्त बैठकहरूमा उठेका विषय र प्राप्त विवरणहरूको आधारमा समितिले देहाय बमोजिम निर्देशन दिने निर्णय भयो :-</p> <ol style="list-style-type: none"> १. नेपालको संविधानको भाग २७ मा रहेका अन्य आयोगहरूमा संविधान जारी भएको पाँच वर्ष वितिसक्दा पनि आयोगका प्रमुख तथा पदाधिकारीहरू नियुक्त हुन नसक्दा संविधानको मर्म तथा भावना अनुकूल आयोगहरूले कार्य सम्पादन गर्न सकेको देखिएन । यसर्थ सम्पूर्ण संवैधानिक आयोगहरूमा रिक्त रहेका प्रमुख तथा पदाधिकारीका पदहरूमा अतिलम्ब नियुक्ति गर्ने व्यवस्था मिलाउन नेपाल सरकारलाई निर्देशन दिने । २. आयोगको पूर्वाधार, जनशक्ति र बजेटको सम्बन्धमा देहाय बमोजिमको व्यवस्था नेपाल सरकारले गर्ने :- <ol style="list-style-type: none"> क) आयोगलाई चाहिने न्यूनतम भौतिक पूर्वाधारयुक्त भवन नभएकोले आयोगलाई काम गर्न सहज हुने उपयुक्त कार्यालयको व्यवस्था गर्ने , ख) आयोगको उद्देश्य अनुरूप काम गर्नको लागि प्रयाप्त जनशक्ति नभएकोहुनाले आयोगले माग गरे बमोजिम दरबन्दी अनुसारको कर्मचारीको पदपूर्ति सम्बन्धित निकायले गर्ने र छिटो छिटो सुरुवा गर्ने परिपाटी अन्त गर्ने , ग) बजेटको अभावका कारण आयोगहरूले आफ्नो विषयमा अध्ययन अनुसन्धानमा खासै जान नसकेको कारण लक्षित उद्देश्य हासिल नभई आयोगको प्रभावकारिता नदेखिएको हुनाले अध्ययन अनुसन्धान गर्ने गरी बजेटको व्यवस्था सम्बन्धित निकायले सम्बोधन गर्ने ३. नेपालको संविधानको भाग २७ अन्तर्गत संवैधानिक आयोगको व्यवस्था गरिएका र यी आयोगहरूले आफ्नो औचित्य सावित गर्ने जिम्मेवारी पनि उक्त आयोगहरूमा रहेको छ । संविधानको धारा २६५ ले पुनरावलोकन गर्ने संवैधानिक प्रावधान समेत रहेकोले आयोगमा उपलब्ध स्रोत, साधन तथा जनशक्तिको समुचित व्यवस्थापन मार्फत आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र प्रभावकारी कार्यसम्पादन गरि सबै वर्ग, क्षेत्र र सम्प्रदायका नागरिकलाई मूलधारमा ल्याउन सशक्त भूमिका निर्वाह गर्न सात वटै आयोगलाई निर्देशन दिने ।
९.	२०७७/०६/१५	<p>राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको मिति २०७७/०६/१५ गतेको बैठकमा संघीय संसद सचिवालयको आन्तरिक सेवा तथा योजना शाखाबाट प्राप्त भएको यस समितिको आर्थिक वर्ष</p>

		०७७/७८को लागी स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा छलफल हुंदा, प्रचलित आर्थिक कार्यविधि ऐन, नियामावली एवं भ्रमण खर्च नियामावलीमा भएको व्यवस्था समितिको अध्ययन भ्रमण तथा अन्य कार्यक्रम सञ्चालनकालागी अपर्याप्त एवं अव्यहारिक रहेकोले समितिका क्रियाकलापहरुलाई सहज गराउन संघीय संसद सचिवालय सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ४० को उपदफा (५) को व्यवस्था अनुसार संघीय संसद सचिवालय, सचिवालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिबाट संसदीय समितिहरुको अध्ययन भ्रमण सम्बन्धी कार्यवीधी तत्काल स्वीकृत गर्ने व्यवस्था मिलाउन संघीय संसद सचिवालयलाई लेखि पठाउने निर्णय भयो ।
१०.	२०७७/०६/१९	राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको मिति २०७७/०६/१९ गतेको बैठकमा माननीय गृह मन्त्रीज्यू र राष्ट्रिय विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशकज्यूको उपस्थितीमा विपद व्यवस्थापन सम्बन्धमा छलफल भई उक्त बैठकमा उठेका विषय र प्राप्त विवरणहरुको आधारमा समितिले देहाय बमोजिम निर्देशन दिने निर्णय भयो : १. प्राकृतिक प्रकोपको कारणबाट यस वर्ष सिन्धुपाल्चोक, बागलुङ्ग, म्याग्दी, पर्वत, गुल्मी, अर्घाखाँची, स्याङ्गा लगायत ४९ ओटा जिल्लामा बाढी पहिरोका कारण जनधनको क्षती भई पूर्वाधारको क्षती भएको हुनाले प्रकोपको सामाना एउटै मात्र निकायबाट हल नभई सामुहिक प्रयत्नबाट मात्र सामाधान तथा न्यूनिकरण गर्न सकिने भएकोले त्यस मन्त्रालयको पहलमा जोखिम पहिचान भएका बस्तीहरुलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानन्तरण गर्ने प्रक्रिया प्रारम्भ गर्ने, २. बाढि पहिरो जस्ता प्रकोपका कारण क्षतिग्रस्त सडक, पुलको निर्माण छिटो सुचारु गर्न सम्बन्धित निकायको ध्यानकर्षण गरी एकिकृत कार्ययोजना बनाई लागु गर्ने, ३. प्रकोप न्यूनिकरण तथा प्रकोप पछिको उद्धार राहात तथा पुनर्वासको लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय सरकारले सामुहिक दायित्व बहन गरि एकद्वार प्रणालीबाट सहयोग वितरण प्रणालीको नीति ल्याउने, ४. विकासको नाममा प्रयोग भैरहेको डोजर सञ्चालन पूर्व भौगोलिक अध्ययन अनुसन्धान गरी सम्बन्धित निकायको अनुमतिमा मात्र संचालन गर्न तीनै तहको सरकारले आवश्यक नीति निर्माण गर्ने, ५. मौसम पुर्वानुमान प्रणालीको प्रभावकारितालाई स्थानिय तहसम्म स्थानीय भाषामा जनतालाई सुसुचित गर्न सरोकारवाला निकायले गृह मन्त्रालयको अगुवाईमा एकिकृत कार्य गर्ने ।
११.	२०७७/०८/१६	१. अगामी २०७७ मंसीर १८ गते बिहिवार लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध १६ दिने अभियानको सन्दर्भमा "लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको अभियानमा तीनै तहका जनप्रतिनिधिहरुको भूमिका" विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा तीनै तहका जनप्रतिनिधिको अनुभव र धारणा Virtual Technology का माध्यमबाट जोडी आवश्यक प्रबन्ध गर्न समिति सचिवालयलाई निर्देशन दिने । २. उक्त कार्यक्रमका लागि प्रमुख अतिथिको रुपमा महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्री श्री लिलानाथ श्रेष्ठ, राष्ट्रिय सभाका उपाध्यक्ष श्री शशिकला श्रेष्ठ, लैङ्गिक न्यायका लागि संघीय सांसद समूहका सदस्यहरुलाई कार्यक्रममा आमन्त्रण गर्ने । ३. समितिको आगामी बैठकमा विज्ञ श्री खिमलाल देवकोटालाई संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७ सम्बन्धमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्न आमन्त्रण गर्ने ।
१२.	२०७७/०८/२१	आज मिति २०७७ पुष २१ गते बसेको राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको बैठकमा विज्ञ श्री खिमलाल देवकोटालाई संघ, प्रदेश र स्थानीय तह (समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७७

		सम्बन्धमा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभयो ।
१३.	२०७७/०९/२७	<p>आज मिति २०७७ पुष २७ गते बसेको राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको बैठकमा समितिले आयोजना गरेको Impact of COVID-19 & Government Vaccination Plan विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा भएको प्रस्तुतीकरण, छलफल र उठाइएको विषयहरूको समिक्षा गर्दै देहाय बमोजिमको निर्देशन दिने निर्णय गरियो :-</p> <ol style="list-style-type: none"> १. कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमण नियन्त्रण गर्न, भाइरसको Second Wave आउन सक्ने अवस्थालाई मध्यनजर गरी थप सतर्कता र स्वास्थ्य सुरक्षा कायम गर्न तथा कोभिड-१९ विरुद्धको खोप व्यवस्थापन गरी योजनावद्ध रूपमा खोप वितरण कार्य गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तीनै तहका सरकारबिचको समन्वयमा तत्काल आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाउन नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने । २. अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा कोरोना विरुद्धको खोपको उपलब्धता, खोपको प्रभावकारिता, मूल्य वा निशुल्क प्राप्त गर्न सक्ने अवस्था र भण्डारण गर्न आवश्यक तापक्रम जस्ता पक्षको अध्ययन सम्पूर्ण नेपाली नागरिकहरूलाई खोप उपलब्ध गराउने गरी छिमेकी मुलुक लगायत अन्य मुलुकका सरकारहरू तथा विभिन्न खोप निर्माता कम्पनीहरूसँग सम्पर्क/समन्वय गरी यथाशिघ्र खोप उपलब्ध गराउन खरिद सम्भौता, अग्रिम बुकिङ लगायतका प्रकृया योजनावद्ध ढंगले अगाडि बढाउन नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने । ३. हाल निशुल्क वितरण गरिएका विभिन्न रोग विरुद्धका खोप लगायत अन्य खोपहरूको खरिदमा बर्षेर्नि राज्यले ठूलो धनराशी खर्च गर्नुपर्ने भएको सन्दर्भमा सम्भाव्यता अध्ययन गरी खोप उत्पादन र विकासका लागि राज्यले छुट्टै संरचना निर्माण गर्न र सोको लागि आवश्यक ल्याब, दक्ष जनशक्ति तथा स्रोत साधन व्यवस्थापनको अध्ययन अनुसन्धान सहित योजना बनाउन नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने । ४. देशभित्र पाइने विभिन्न बहुमुल्य जडीबुटीहरूको पहिचान र विकास गरी आर्युवेदिक औषधिहरूको उत्पादन गर्न अध्ययन तथा अनुसन्धानलाई जोड दिदै प्रयाप्त रकम र जनशक्तिको व्यवस्था गर्न नेपाल सरकार स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई निर्देशन दिने ।
१४.	२०७७/०९/२८	<p>१. राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरूको अध्ययन गरी सोको प्रतिवेदन समिति समक्ष पेश गर्न राष्ट्रिय सभा नियमावली, २०७५ को नियम १५२ को उपनियम (५) बमोजिम देहाय बमोजिमका उपसमिति गठन गर्ने ।</p> <p>राष्ट्रिय गौरवका आयोजना अध्ययन तथा अनुगमन उपसमिति (क)</p>

क्र.स	राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको नाम	उपसमितिका मा. सदस्यहरु
१.	मेलम्ची खानेपानी आयोजना	संयोजक मा.रामचन्द्र राई
२.	सुनकोशी मरिन डाइभर्सन बहुउद्देशीय आयोजना	सदस्य मा.इन्दु कडरीया
३.	माथिल्लो तामाकोशी जलविद्युत आयोजना	सदस्य मा.गोपी बहादुर साकी अछामी
४.	राष्ट्रपति चुरे संरक्षण कार्यक्रम	सदस्य मा.दिपा गुरुड
५.	पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल	
६.	काठमाण्डौ तराई-मधेस द्रुतमार्ग	
७.	रानीजमरा कुलरीया सिंचाइ आयोजना	

राष्ट्रिय गौरवका आयोजना अध्ययन तथा अनुगमन उपसमिति (ख)

क्र.स	राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको नाम	उपसमितिका मा. सदस्यहरु
१.	उत्तर दक्षिण (कालीगण्डकी कोरिडोर) लोकमार्ग	संयोजक मा. अनिता देवकोटा
२.	पुष्पलाल (मध्य पहाडी) लोकमार्ग	सदस्य मा. इन्दिरा गौतम
३.	दोस्रो अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, निजगढ, बारा	सदस्य मा. खिमलाल भट्टराई
४.	लुम्बिनी क्षेत्र विकास कोष	सदस्य मा.नारायणकाजी श्रेष्ठ
५.	गौतम बुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, भैरहवा	सदस्य मा. सुमनराज प्याकुरेल
६.	बुढी गण्डकी जलविद्युत आयोजना (जलाशययुक्त)	
७.	पशुपति क्षेत्र विकास कोष	

राष्ट्रिय गौरवका आयोजना अध्ययन तथा अनुगमन उपसमिति (ग)

क्र.स	राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाको नाम	उपसमितिका मा. सदस्यहरु
१.	हुलाकी लोकमार्ग आयोजना	संयोजक मा.शेखर कुमार सिंह सदस्य मा. उदया शर्मा पौड्याल
२.	भेरी बबई डाइभर्सन बहुउद्देशीय आयोजना	सदस्य मा. कोमल बली
३.	पश्चिम सेती जलविद्युत आयोजना	सदस्य मा. राम लखन चमार
४.	बबई सिंचाइ आयोजना	
५.	सिक्टा सिंचाइ आयोजना	
६.	उत्तर दक्षिण (कर्णाली) लोकमार्ग आयोजना	
७.	रेल्वे तथा मेट्रो विकास आयोजना	

		८.	उत्तर दक्षिण (कोशी) लोकमार्ग	
		<p>उपसमितिको कार्यक्षेत्र:</p> <p>आफ्नो कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका आयोजनाहरूको छनौटको मापदण्ड तथा आधार, लगानी वा स्रोतको सुनिश्चितता, व्यवस्थापन, पर्यावरणमा पार्ने प्रभाव, आयोजनाको तयारी, ठेक्का प्रक्रिया, लागत अनुमान, सम्झौतित रकम, सम्पन्न हुनुपर्ने समय, थप समय र लागत, विभिन्न कालखण्डका जिम्मेवार पक्षहरू, समयमा सम्पन्न हुन नसक्नुका कारण र जिम्मेवारी बमोजिम कार्य सम्पन्न नगर्ने पक्षलाई गरिएका कारबाही लगायतका विभिन्न पक्षहरूको अध्ययन तथा अनुगमन गरी आयोजना व्यवस्थापनमा गर्नुपर्ने सुधार तथा आयोजनाहरू निर्धारित समयमा नै सम्पन्न गर्नको लागि अवलम्बन गर्नुपर्ने नीतिगत, कानूनी, व्यवस्थापकीय, स्रोतगत, प्रविधिगत लगायतका उपायहरूको सुझावहरू प्रस्तुत गर्ने ।</p> <p>उपसमितिको कार्यावधि</p> <p>उपसमितिको कार्यावधि २०७८ असार मसान्तसम्म रहनेछ ।</p> <p>२ समितिको वार्षिक प्रतिवेदन, ०७६।७७ को मस्यौदा अध्ययनको लागि माननीय सदस्यहरूलाई वितरण गरियो ।</p>		
१५.	२०७७/११/०२	आज मिति २०७७/११/०२ गते बसेको राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको बैठकमा लैङ्गिक हिंसा विरुद्ध सहकार्यकालागि अभियान्ताहरूसंग छलफल भयो ।		
१६.	२०७७/१२/०६	आज मिति २०७७/११/०२ गते बसेको राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको पहिलो बैठकमा कोभिड-१९ महामारी र यसको थप तयारीको अवस्था विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रमको तयारी सम्बन्धमा छलफल भयो ।		
१७.	२०७७/१२/०६	आज मिति २०७७/१२/०६ गते बसेको समितिको बैठकले नेपाली समाजमा बढ्दै गएको सामूहिक र व्यक्तिगत आत्महत्या सन्दर्भमा यसका कारण र समाधानको उपायबारे छलफल गर्न प्रहरी महानिरीक्षक श्री शैलेश थापा क्षेत्री, स्वास्थ्य मन्त्रालयका प्रतिनिधि डा. मीरा राई र त्यसै क्षेत्रमा काम गर्ने विभिन्न संस्थाका प्रतिनिधिहरूले आफ्नो धारणा राख्नु भयो ।		
१८.	२०७७/१२/१३	<p>१. समितिको आजको बैठकमा राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिलाई आ.व. २०७७/०७८ कोलागि विनियोजित वार्षिक बजेट बमोजिम समिति सचिवालयबाट प्रस्तावित वार्षिक कार्यक्रम अध्ययनको लागि माननीय सदस्यहरूलाई वितरण गरियो ।</p> <p>२. राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको आ.व.२०७६।०७७ को वार्षिक प्रतिवेदनको मस्यौदामा छलफल भए पश्चात छलफलमा उठेका विषयहरू समेत प्रतिवेदनमा समावेश गर्ने गरी राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको वार्षिक प्रतिवेदन २०७६।०७७ पारित भयो ।</p> <p>३. राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिले आगामी हप्ता समितिका सम्पूर्ण माननीय सदस्यहरू र समिति सचिवालयका कर्मचारीहरू सहभागी हुने गरी चितवन जिल्लामा समितिको कार्यक्षेत्र भित्रको विषय राष्ट्रिय सम्पदा र संस्कृति सम्बन्धमा दुईवटा अभिमुखिकरण कार्यक्रम गर्ने तथा राष्ट्रिय गौरवको आयोजना हुलाकी लोकमार्ग अन्तर्गत चितवन जिल्लामा ट्रयाक रेखाङ्कनको क्रममा माडी</p>		

		नगरपालिका, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र वन क्षेत्रको कारण देखिएका समस्या सम्बन्धमा सरोकारवालाहरूसँग अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने निर्णय भयो । तीन दिने उक्त कार्यक्रमको आवश्यक तयारी गर्न समिति सचिवालयलाई निर्देशन दिने निर्णय भयो ।
१९.	२०७७/१२/१८	आज मिति २०७७/१२/१८ गते बसेको समितिको बैठकमा राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तयारी र भावी कार्ययोजना सम्बन्धमा राष्ट्रिय योजना आयोगका सदस्य र केन्द्रीय तथ्याङ्क विभागका महानिर्देशकसँग छलफल भयो ।
२०.	२०७८/०३/०९	१ समितिको आजको बैठकमा जनसरोकारका समसामयिक विषयमा समितिको आगामि कार्यक्रमहरु बारे छलफल हुँदा कोभिड-१९ विरुद्धको खोप व्यवस्थापन एवं सम्भावित तेस्रो लहरको जोखिमको पूर्वतयारी सम्बन्धमा, कोरोना महामारीका कारण पर्यटन, यातायात, शिक्षा लगायतका क्षेत्रमा परेको प्रभाव र आगामी कार्ययोजना सम्बन्धमा र वर्षादको समयसँगै बढेको बाढी, पहिरोको प्रकोप व्यवस्थापन सम्बन्धी विषयमा छलफल गर्न सम्बन्धित सरोकारवालाहरूलाई आमन्त्रण गरी क्रमशः समितिको बैठक आयोजना गर्ने निर्णय गरियो । २ समितिको मिति २०७७/१२/१३ को निर्णय अनुसार मिति २०७७ चैत्र २३ देखि २५ गते यस समितिले चितवन जिल्लामा आयोजना गर्न लागेको स्थलगत अध्ययन तथा अन्तरक्रिया कार्यक्रमको सम्पूर्ण व्यवस्थापकिय तयारी पूरा गरी समितिको टोली भरतपुर प्रस्थानका लागि त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल पुगेकोमा दुवै तर्फको मौसममा खराबी आइ हवाई सेवा अवरुद्ध हुँदा सो दिन कार्यक्रम स्थगित भएको थियो । कोभिड -१९ संक्रमणको दोस्रो लहरको प्रभावले सो कार्यक्रम हालसम्म पनि पुनःसञ्चालन गर्न सकिने अवस्था नरहेको सन्दर्भमा यस आ.व.मा उक्त कार्यक्रम नगर्ने निर्णय भयो ।
२१.	२०७८/०३/११	समितिको मिति २०७८/०३/११ गते बसेको बैठकमा विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापनका सम्बन्धमा भएका कामकारवाहि र आगामि कार्ययोजनाका सम्बन्धमा गृह मन्त्रालयका सचिव र राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरणका कार्यकारी निर्देशकसँग छलफल भयो ।
२२.	२०७८/०३/२२	समितिको आज मिति २०७८/०३/११ गते बसेको बैठकमा कोधिड-१९ को संक्रमणले शिक्षा क्षेत्रमा पारेको प्रभाव र आगामि कार्ययोजना सम्बन्धमा शिक्षाविद्हरु विद्यानाथ कोईराला र विमल कुमार फुयाँल संग छलफल भयो ।
२३.	२०७८/०३/२५	समितिको आज मिति २०७७/१२/१८ गते बसेको बैठकमा कोधिड-१९ को संक्रमणको प्रवृत्ति, यसको रोकथाम र नियन्त्रणकालागि गर्नुपर्ने तयारी तथा सरकारको आगामी कार्यदिशा सम्बन्धमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका प्रतिनिधि डा. शेर बहादुर पुन र जनस्वास्थ्य विज्ञ डा. अर्जुन कुमार काकीले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुभई सो सम्बन्धमा छलफल भयो ।
२४.	२०७८/०३/२८	समितिको आज मिति २०७७/१२/१८ गते बसेको बैठकमा कोधिड-१९ को संक्रमण नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि गरिएका प्रयास र नीतिगत तथा कानूनी रुपमा गर्नुपर्ने सुधारहरूका सम्बन्धमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका प्रतिनिधि डा. गुणराज लोहनी तथा बरिष्ठ स्वास्थ्य विज्ञ डा. शुसिल बरालबाट कार्यपत्र प्रस्तुत भई सो सम्बन्धमा छलफल भयो ।

<p>२५.</p>	<p>२०७८/०३/३१</p>	<p>राष्ट्रिय सरोकार तथा समन्वय समितिको आज मिति २०७८/०३/३१ गते बसेको बैठकमा समितिको अर्धवार्षिक कार्ययोजना, २०७८ (साउनदेखि पुष मसान्तसम्म) राष्ट्रिय गौरवको आयोजना अध्ययन तथा अनुगमन उपसमितिको म्यादथप, कोभिड-१९ संक्रमणको स्वास्थ्य क्षेत्रमा परेको प्रभाव र सुधार सम्बन्धमा मिति २०७८/०३/२५ र २८ को बैठक समेतका आधारमा देहायबमोजिम निर्णय भयो :</p> <ol style="list-style-type: none"> १. समितिको प्रस्तावित अर्धवार्षिक कार्ययोजना, २०७८ मा समितिका माननीय सदस्यहरूले उठाएका विषयहरू तथा सुझावहरू समेत समावेश गरी परिमार्जित कार्ययोजना अर्को बैठकमा पेश गर्न समिति सचिवालयलाई निर्देशन दिने । २. कोभिड-१९ को संक्रमणको जोखिमको कारण राष्ट्रिय गौरवका आयोजना अध्ययन तथा अनुगमन उपसमितिको स्थलगत अवलोकन, अनुगमन र छलफल प्रभावित भई तोकिएको समयमा प्रतिवेदन पेश हुन नसकेको हुँदा असोज मसान्तसम्म प्रतिवेदन पेश गर्ने गरी म्याद थप गर्ने । ३. समितिको आ.व. ०७७/०७८ को वार्षिक प्रतिवेदनमा समितिले नेपाल सरकारलाई दिएको निर्देशनको कार्यान्वयन अवस्था विश्लेषण प्रयोजनको लागि सम्बन्धित निकायहरूबाट निर्देशन कार्यान्वयन प्रगति विवरण माग गर्ने । ४. कोभिड-१९ को महामारी शुरु भए पश्चात् समितिले स्वास्थ्य क्षेत्रका विज्ञहरू, विशेषज्ञहरू, जनस्वास्थ्यविद्हरू र जनसंख्यातथाविकासकालागि सासंदहरूको मंचलगायतकाअन्य संघ संस्थाहरूसँग छलफल तथाअन्तरक्रिया बाट प्राप्त सुझावतथा समितिका बैठकबाट निकालिएको निष्कर्षको आधारमा नेपाल सरकार स्वास्थ्यतथा जनसंख्यामन्त्रालयलाई तपशिलअनुसारको सुझाव तथा निर्देशनदिने निर्णय भयो : <p>(क) खोप व्यवस्थापन सम्बन्धमा :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कोभिड-१९ विरुद्ध जुध्न खोप नै एक मात्र विकल्प रहेकोले खोप लगाउन योग्य सबै नेपालीहरूलाई यथाशिघ्र खोप उपलब्ध गराउन, खोप प्राप्त गर्न हाम्रा कुटनीतिक नियोगलाई थप प्रभावकारी ढंगले परिचालन गर्न निर्देशन दिने । ● भारतमा निर्मित खोप कोभिसिल्डको पहिलो डोज लगाएका नागरिकहरू दोस्रो डोज नपाउँदा अन्यौलको अवस्थामा रहेका छन् । सोही वैज्ञानिक फर्मुलाको खोप भारत वा अन्य देशबाट यथाशिघ्र भिकाई दोस्रो डोज उपलब्ध गराउन आवश्यक पहल कदमी यथाशिघ्र लिन निर्देशन दिने । ● खोप केन्द्रहरूमा व्यापक भिड र अव्यवस्था देखिएकाले खोप केन्द्रहरू नै कोरोना हव बन्न सक्ने अवस्था आउन नदिन निजी क्षेत्र र अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूको सहकार्यमा खोप केन्द्रहरू विस्तार गरि स्वास्थ्य मापदण्डको पालना गरि खोप लगाउने व्यवस्था मिलाउन र जनघनत्व बढि भएका शहरी ईलाकाका टोलटोलमा खोप अभियान संचालन गर्न निर्देशन दिने । ● अर्थतन्त्रलाई थप चलायमान बनाउन श्रमिक, उद्यमी, व्यवसायी र किसानलाई प्राथमिकतामा राखी खोप लगाउन योग्य सबै उमेर समूहका नागरिकहरूकालागि खोप अभियान सञ्चालन गर्न निर्देशन दिने । ● २०७८ असार मसान्तसम्म कोभिड-१९ विरुद्धको कुन-कुनखोप कति-कति मात्रामा कहिले प्राप्त भयो र कति खोप लगाइसकेको छ सो सम्बन्धि विवरण तीन दिनभित्र उपलब्ध गराउन निर्देशन दिने । ● कोभिड-१९ उपचार गर्न नेपाल सरकारले तोकेका निजी अस्पतालहरूले सरकार र
------------	-------------------	--

विरामीहरुबाट समेत दोहोरो उपचार खर्च लिएको भन्ने गुनासो आएको सन्दर्भमा त्यस्ता अस्पतालहरुको कडा नियमन गरी दोषी पाइएमा तत्काल कार्यवाही प्रक्रिया अगाडी बढाउन र सो को जानकारी समितिलाई गराउन निर्देशन दिने ।

(ख) निजी अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्था सम्बन्धमा :

सरकारबाट कोभिड व्यवस्थापन मा भए गरेका कामकारवाही उन्साह जनक छन् । तर निजी क्षेत्रका अस्पतालहरुको नियमन गर्न नसक्दा विरामीहरु उपचारकालागि चर्को शुल्क तिर्नु पर्दा ज्यादै ठूलो मर्का परेको गुनासो प्राप्त भईरहेको र Home Isolation मा रहेको कोभिड-१९ संक्रमितलाई आवश्यक स्वास्थ्य सुचना, स्वास्थ्य सेवा र परामर्श उपलब्ध गराउने विषयमा ध्यानाकर्षण गराउँदै निजी क्षेत्रलाई नियमन, अनुगमन र निर्देशनका साथै सेवाको मूल्य निर्धारण गर्न विशेष व्यवस्था गर्न निर्देशन दिने ।

(ग) संस्थागतव्यवस्था सम्बन्धमा :

आर्थिक वर्ष २०७७/२०७८ को बजेट वक्तव्यमा उल्लेख भएका Central For Disease Control र Food and Drug Administration लाई स्रोत, साधन, अधिकार, आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्था गरि साथै अन्तराष्ट्रिय अभ्यासहरुको समेत अध्ययन गरि स्थापना तथा संचालन गर्न निर्देशन दिने ।

(घ) स्वास्थ्य विमा सम्बन्धमा :

स्वास्थ्य परिक्षण र उपचार पद्धति मंहगो भएको सन्दर्भमा सबै नागरिकलाई स्वास्थ्य विमा अनिवार्य गर्ने साथै आर्थिक रुपमा विपन्न जनसंख्याको लगत राखि विपन्न परिवारहरुलाई निशुल्क स्वास्थ्य विमा तिनै तहका सरकारको समन्वयमा यथाशिघ्र लागु गर्न निर्देशन दिने ।

(ङ) थपआउन सक्ने waveको तयारी र समन्वयसम्बन्धमा

तिनै तहका सरकारद्वारा संचालित स्वास्थ्य संस्था र अस्पतालहरु बिचमा समन्वयमा कमि देखिएको छ । स्वास्थ्य सामग्री खरिद गर्ने तर संचालनमा ल्याउन नसक्ने, जनशक्तिको अभाव भएको गुनासो व्यापक रुपमा आएको छ । कोभिड - १९ को थप आउन सक्ने wave को व्यवस्थापन गर्न पूर्वतयारीहरु गर्न जरुरी छ । जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै स्वास्थ्य संस्थाहरु र अस्पतालहरु बीचको समन्वयमा, विरामीलाई Referral System मा विशेष रुपमा ध्यानाकर्षण हुन जरुरी देखिन्छ । स्वास्थ्य संस्थाहरु, अस्पतालको र पालिका स्तरमा समन्वय नहुँदा योजनाहरु कार्य सम्पादन र प्रतिकार्य निर्माणमा गम्भीर समस्या भै हाग्नो स्वास्थ्य प्रणाली माथि गम्भीर असर पर्ने देखिन्छ । यस तर्फ ध्यानाकर्षण गराउँदै आवश्यक नयाँ नीति तथा कानून निर्माण गर्न निर्देशन दिने ।

(च) महिला हिंसासम्बन्धमा:

कोभिड -१९ काकारणले नेपाली महिलाहरु महिला हिंसाबाट व्यापक रुपमा प्रभावित भएको पाइएको छ । महिलाहरुको व्यापक रुपमा रोजगारी गुमेको छ । घरायसी साथै अन्य महिला कामदारहरुको ज्याला कटौती गरिएको छ वा पाएका छैनन् । अनुउत्पादक कामको भार बढेको छ । यस्तो अवस्थामा महिलाहरु माथि हुने गरेको हिंसाको अवस्था हेरि औषधी उपचार गर्नुपर्ने

	<p>अवस्थामा निशुल्क रुपमा उपचार गर्ने व्यवस्था मिलाउन निर्देशन दिने ।</p> <p>(छ) कोरोना भाईरसको संक्रमणको त्रासले नागरिकहरुमा मनोवैज्ञानिक असर देखिएको अवस्थालाई मध्यनजर राखि समुदाय स्तरमा यथाशिघ्र मनोसामाजिक परामर्श दिने अभियान सञ्चालन गर्न निर्देशन दिने ।”</p>
--	---

